

<https://doi.org/10.26565/1992-2337-2026-1-10>

УДК 351.86:354.31

*Братко Ірина Святославівна,
начальник відділу організаційно-аналітичного забезпечення
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності,
вулиця Клепарівська, 35, м. Львів, 79007, Україна
<https://orcid.org/0009-0008-8282-7170>*

СТРУКТУРНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. У статті розглядається структурно-організаційний механізм державного управління системою цивільного захисту населення в сучасних умовах, зокрема під час збройного конфлікту в Україні. Автор аналізує організаційну структуру Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) та Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ), виявляючи системні проблеми в їхньому функціонуванні: надмірну централізацію управлінських рішень, дублювання функцій між окремими органами та недостатню координацію між цивільними та військовими структурами. Особлива увага приділяється структурному та функціональному аналізу державних органів, залучених до системи цивільного захисту, – ДСНУ, Збройних сил, Національної поліції, Міністерства охорони здоров'я та органів місцевого самоврядування. У статті також розглядається зарубіжний досвід організації систем цивільного захисту у Фінляндії, Ізраїлі, Швейцарії та країнах Балтії, при цьому підкреслюється ефективність моделей, що поєднують централізоване стратегічне управління з децентралізованим оперативним реагуванням. Визначено основні тенденції розвитку структурних та організаційних механізмів: інтеграція цивільного та військового захисту, децентралізація оперативних функцій, розвиток добровільних формувань та впровадження цифрових платформ управління. На основі проведеного аналізу сформульовано рекомендації щодо вдосконалення структурно-організаційного механізму державного управління у сфері цивільного захисту в Україні.

Ключові слова: *цивільний захист, структурно-організаційний механізм, публічне управління, органи державної влади, ДСНС України, зарубіжний досвід, координація, надзвичайна ситуація, воєнний стан.*

Постановка проблеми. Повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну, що розпочалося у лютому 2022 року, поставило перед системою публічного управління безпрецедентні виклики. Система цивільного захисту населення, яка в мирний час функціонувала переважно у режимі реагування на техногенні та природні надзвичайні ситуації, була змушена різко трансформуватися й адаптуватися до умов тривалого збройного конфлікту.

Як цитувати: Братко І. С. Структурно-організаційний механізм публічного управління системою цивільного захисту населення в сучасних умовах. *Державне будівництво*. 2026. № 1 (39). С. 148–156. <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2026-1-10>

In cites: Bratko, I.S. Structural and organizational mechanism of public administration of the civil protection system of the population under modern conditions. *State Formation*, no. 1 (39), 148–156. <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2026-1-10> [in Ukrainian].

Ця трансформація охопила як функціональний, так і структурно-організаційний вимір діяльності відповідних органів та підрозділів.

Структурно-організаційний механізм публічного управління системою цивільного захисту є тим фундаментальним елементом, який визначає здатність держави ефективно реагувати на надзвичайні ситуації будь-якого характеру й масштабу. Від того, наскільки раціонально побудована організаційна структура органів управління, наскільки чітко розмежовані їхні повноваження та налагоджена взаємодія між ними, безпосередньо залежать оперативність і результативність заходів цивільного захисту. Тому аналіз структурно-організаційних чинників функціонування системи публічного управління у цій сфері є не лише науково актуальним, а й практично необхідним завданням.

В умовах воєнного стану структурно-організаційний механізм зазнає суттєвого навантаження і піддається серйозним випробуванням. Масштабні руйнування об'єктів критичної інфраструктури, одночасна необхідність реагування на сотні надзвичайних ситуацій на всій території країни, значні втрати серед особового складу рятувальних підрозділів у зонах активних бойових дій – все це вимагає перегляду усталених організаційних схем та впровадження нових підходів до управління системою цивільного захисту. Водночас воєнний стан об'єктивно ускладнює проведення комплексних реорганізацій та реформ, що потребує пошуку оптимального балансу між стабільністю організаційних структур та їх адаптивністю до нових умов.

Не менш важливим аспектом є питання взаємодії між різними органами державної влади, що залучені до системи цивільного захисту. Ця система за своєю природою є міжвідомчою: поряд з профільним органом – Державною службою України з надзвичайних ситуацій – у ній задіяні Збройні Сили України, Національна поліція, органи охорони здоров'я, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а також недержавні організації та волонтерські формування. Забезпечення ефективної координації між цими суб'єктами в умовах воєнного стану є однією з ключових управлінських проблем, що вимагає системного вирішення.

Окремої уваги заслуговує функціональний аналіз органів державної влади, задіяних у системі цивільного захисту. Розподіл повноважень між ними, механізми їх взаємодії, ієрархія командування у кризових ситуаціях – всі ці питання набувають критичного значення в умовах, коли ціна управлінських помилок може вимірюватися людськими життями. Разом з тим практика виявляє численні прогалини у нормативно-правовому регулюванні цих питань, дублювання функцій між окремими органами та недостатню узгодженість їхніх дій.

Суттєвим ресурсом для вдосконалення структурно-організаційного механізму є вивчення зарубіжного досвіду організації систем цивільного захисту. Країни, що мають розвинені та ефективні системи захисту населення – зокрема, держави Скандинавії, Ізраїль, Швейцарія, країни Балтії – виробили різноманітні підходи до вирішення структурно-організаційних проблем, які за умови критичного осмислення можуть бути адаптовані до українських реалій. Особливо

цінним є досвід тих держав, які стикалися з необхідністю функціонування систем цивільного захисту в умовах збройних конфліктів або підвищених безпекових загроз.

Таким чином, дослідження структурно-організаційного механізму публічного управління системою цивільного захисту населення є комплексним науковим завданням, що поєднує теоретичні аспекти вивчення організаційних структур та механізмів міжвідомчої координації з практичними потребами вдосконалення функціонування цієї системи в сучасних умовах. Результати такого дослідження мають безпосереднє прикладне значення для підвищення ефективності публічного управління у сфері цивільного захисту та збереження життів і здоров'я громадян України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організаційних структур у сфері цивільного захисту та державного управління в умовах надзвичайних ситуацій досліджувалися у працях В. Садкового, С. Домбровської, В. Попова [3; 7; 10]. Структурно-функціональний аналіз органів державної влади в системі безпеки здійснювали Г. Ситник, В. Бегма, В. Авер'янов [4; 6; 8]. Зарубіжний досвід організації цивільного захисту та його адаптацію до українських умов вивчали О. Євдін, А. Качинський, А. Лобода [2; 5; 9]. Разом з тим комплексне дослідження структурно-організаційного механізму публічного управління цивільним захистом із урахуванням реалій воєнного стану та необхідності адаптації до нових безпекових умов залишається недостатньо розробленим у вітчизняній науці.

Метою роботи є аналіз структурно-організаційних чинників функціонування системи публічного управління цивільним захистом населення в сучасних умовах, дослідження функціонально-структурного розподілу органів державної влади в цій системі та узагальнення зарубіжного досвіду організації цивільного захисту з метою формулювання рекомендацій щодо вдосконалення відповідного механізму в Україні.

Застосована методологія і методи. У процесі дослідження використовувалися системно-структурний метод – для аналізу організаційної будови системи цивільного захисту; порівняльно-правовий метод – для зіставлення вітчизняного та зарубіжного законодавства у цій сфері; функціональний метод – для дослідження повноважень і функцій органів управління; метод узагальнення та синтезу – для формулювання висновків і рекомендацій.

Виклад основного матеріалу. Структурно-організаційний механізм публічного управління системою цивільного захисту населення являє собою сукупність організаційних структур, що утворюють цю систему, порядок їх взаємодії, розподіл функцій та повноважень між ними, а також процедури прийняття управлінських рішень. Цей механізм є похідним від загальної архітектури системи публічного управління в державі та водночас має власну специфіку, обумовлену особливостями цивільного захисту як сфери державної діяльності [1].

Центральне місце в системі публічного управління цивільним захистом посідає Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України).

Відповідно до Положення про ДСНС, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України, ця служба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ. ДСНС реалізує державну політику у сферах цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб [1; 11].

Структура ДСНС України побудована за ієрархічним принципом і охоплює центральний апарат, територіальні органи (головні управління ДСНС в областях та місті Києві), а також підпорядковані підрозділи: аварійно-рятувальні загони, пожежно-рятувальні підрозділи, навчальні заклади, науково-дослідні установи та ін. Така організаційна побудова забезпечує єдність командування та можливість централізованого управління в умовах масштабних надзвичайних ситуацій [13].

Разом з тим, структурно-організаційний аналіз виявляє ряд системних проблем у функціонуванні цього механізму. По-перше, надмірна централізація управлінських рішень нерідко призводить до зниження оперативності реагування: рішення, що потребують негайного виконання на місцевому рівні, змушені долати численні адміністративні рівні. По-друге, дублювання функцій між різними підрозділами та органами системи знижує загальну ефективність управлінської діяльності. По-третє, недостатня гнучкість організаційних структур ускладнює їх адаптацію до нових видів загроз, зокрема тих, що виникають в умовах збройного конфлікту [3; 7].

Важливим структурним чинником є організація взаємодії ДСНС України з іншими органами державної влади в системі цивільного захисту. В умовах воєнного стану ця взаємодія набуває особливого значення, оскільки реагування на надзвичайні ситуації воєнного характеру вимагає злагодженої роботи цивільних і військових структур. Основними партнерами ДСНС у цій сфері є: Збройні Сили України – у питаннях ліквідації наслідків бойових дій та захисту населення на прифронтових територіях; Національна поліція – у забезпеченні правопорядку в зонах надзвичайних ситуацій та організації евакуації; Міністерство охорони здоров'я – у наданні медичної допомоги постраждалим; Міністерство соціальної політики – у забезпеченні соціального захисту евакуйованого та постраждалого населення [8; 12].

Координація між цими суб'єктами здійснюється через механізм Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ), яка являє собою сукупність органів управління, сил і засобів центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, на які покладається реалізація державної політики у сфері цивільного захисту. ЄДСЦЗ функціонує на трьох рівнях: державному, регіональному та місцевому, що відповідає загальній логіці адміністративно-територіального устрою держави [1; 9].

На регіональному рівні ключову роль відіграють головні управління ДСНС в областях у взаємодії з обласними державними адміністраціями (а в умовах воєнного стану – з обласними військовими адміністраціями). Ця взаємодія регламентується нормативно-правовими актами, однак на практиці нерідко виникають питання розмежування компетенцій, особливо щодо прийняття рішень в умовах обмеженого часу та неповноти інформації. Важливим механізмом координації на регіональному рівні є регіональні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, які функціонують при обласних державних (військових) адміністраціях [4; 10].

На місцевому рівні суб'єктами системи цивільного захисту є органи місцевого самоврядування, місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності. Їхня роль у системі значно зросла в умовах воєнного стану, особливо після початку активних бойових дій на значній частині території України: саме місцеві органи влади часто першими стикаються з наслідками надзвичайних ситуацій воєнного характеру та змушені приймати оперативні рішення до прибуття сил та засобів ДСНС. Це актуалізує питання наділення органів місцевого самоврядування достатніми ресурсами та повноваженнями для самостійного вирішення завдань цивільного захисту [5; 14].

Вивчення зарубіжного досвіду організації систем цивільного захисту дозволяє виявити ряд підходів, що можуть бути корисними для вдосконалення вітчизняної системи. Особливий інтерес становить досвід Фінляндії, де концепція «тотальної оборони» передбачає глибоку інтеграцію цивільного захисту та військової безпеки. Фінська система спирається на принципи децентралізації та широкої участі населення, що забезпечує її стійкість та здатність функціонувати навіть в умовах значних втрат серед особового складу. Показово, що Фінляндія – країна зі схожими безпековими викликами – щорічно витрачає значні ресурси на підтримку готовності системи цивільного захисту та навчання населення [2; 15].

Ізраїльська система цивільного захисту також заслуговує на детальне вивчення, оскільки ця країна має багаторічний досвід функціонування в умовах перманентної безпекової загрози. Ключовою особливістю ізраїльського підходу є розвинена інфраструктура захисних споруд – практично кожна будівля в Ізраїлі обладнана захищеним приміщенням, – а також висока готовність населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій. Система оповіщення та інформування громадян є однією з найбільш ефективних у світі й дозволяє мінімізувати жертви навіть під час масованих ракетних обстрілів [6; 15].

Цікавим прикладом децентралізованої моделі організації цивільного захисту є Швейцарія, де значна частина завдань у цій сфері покладена на кантональні та муніципальні органи влади. Це забезпечує максимальне наближення ресурсів цивільного захисту до конкретних громад та підвищує швидкість реагування на місцеві надзвичайні ситуації. Водночас загальнодержавний рівень координації забезпечується через Федеральне управління цивільного захисту, яке відповідає за стратегічне планування та стандартизацію [2].

Країни Балтії – Естонія, Латвія та Литва – після вступу до НАТО суттєво трансформували свої системи цивільного захисту, інтегрувавши їх у загальнонаціональні стандарти та підходи. Особливо показовим є досвід Естонії, яка розвинула потужну систему добровольчої оборони (Кайтселійт), що охоплює десятки тисяч громадян і доповнює професійні сили цивільного захисту. Ця модель відповідає принципу «всебічної стійкості суспільства», який набуває все більшого поширення в країнах НАТО та Євросоюзу [2; 9].

Аналіз зарубіжного досвіду дозволяє виявити кілька ключових тенденцій у сфері структурно-організаційного механізму публічного управління цивільним захистом: інтеграція цивільного та військового захисту в єдину систему реагування; децентралізація оперативних функцій при збереженні централізованого стратегічного управління; розвиток системи добровільних формувань як доповнення до професійних рятувальних служб; впровадження ризикорієнтованого підходу до планування заходів цивільного захисту; широке використання цифрових технологій в управлінні та координації [2; 14; 15].

Для вітчизняної практики публічного управління у сфері цивільного захисту особливо актуальним є запровадження моделі міжвідомчої координації, що передбачає єдиний центр управління силами та засобами цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій, чіткий розподіл відповідальності між залученими органами та інформаційну інтеграцію всіх суб'єктів системи. Такий підхід відповідає кращим світовим практикам і дозволяє усунути виявлені недоліки у функціонуванні структурно-організаційного механізму [8; 12; 13].

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших досліджень. Проведений аналіз структурно-організаційного механізму публічного управління системою цивільного захисту населення дозволяє сформулювати такі висновки. По-перше, організаційна структура ДСНС України та загальна архітектура ЄДСЦЗ в цілому відповідають завданням, що стоять перед системою цивільного захисту, проте потребують адаптації до умов збройного конфлікту, зокрема в частині спрощення процедур прийняття рішень та посилення децентралізації оперативних функцій. По-друге, структурно-функціональний аналіз органів державної влади виявляє певне дублювання функцій та недостатню узгодженість дій у системі цивільного захисту, що потребує нормативно-правового врегулювання. По-третє, зарубіжний досвід засвідчує ефективність моделей, що поєднують централізоване стратегічне управління з децентралізованим оперативним реагуванням та широкою участю добровільних формувань. По-четверте, перспективним напрямом вдосконалення структурно-організаційного механізму є запровадження єдиної цифрової платформи управління та координації всіх суб'єктів системи цивільного захисту. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку конкретних моделей реформування структурно-організаційного механізму та механізмів їх практичного впровадження в умовах воєнного та повоєнного відновлення України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
2. Євдін О. М., Качинський А. Б. Проблеми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в Україні. Київ : ІПНБ, 2014. 320 с.
3. Садковий В. П. Система цивільного захисту України: стан, проблеми та шляхи вдосконалення. *Проблеми надзвичайних ситуацій*. 2018. Вип. 28. С. 120–135.
4. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. Київ : Атіка, 2009. 608 с.
5. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
6. Бегма В. М. Цивільний захист у системі національної безпеки держави. *Стратегічна панорама*. 2017. № 1. С. 45–53.
7. Домбровська С. М. Механізми державного управління у сфері цивільного захисту населення: теоретико-методологічні засади. Харків : НУЦЗУ, 2019. 256 с.
8. Попов С., Присяжнюк І. Техногенно-екологічна безпека і надзвичайні ситуації: механізми координації та взаємодії. Актуальні проблеми державного управління. 2020. Том 1. № 81. С. 75–81. <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa1812020201817>
9. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/246985837>
10. Попов В. М., Домбровська С. М., Крюков О. І. Державне регулювання у сфері цивільного захисту : конспект лекцій. Харків : НУЦЗУ, 2022. 58 с. URL: <https://fubn.nuczu.edu.ua/nnvc/images/topmenu/kafedry/kafedra-publichnoho-administruvannia-u-sferi-tsyvilnoho-zakhystu/Lekcii/DerReg.pdf>
11. Веселов М. та Забеділіна А. Цивільний захист населення в умовах воєнного стану. *Ius Modernum*. 2023. Том 129, № 4. С. 98–114. [https://doi.org/10.31617/3.2023\(129\)09](https://doi.org/10.31617/3.2023(129)09)
12. Про затвердження Порядку розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту : Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250214300>
13. Про схвалення Стратегії реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій : Розпорядження Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249709478>
14. Загрози у сфері екологічної та техногенної безпеки та їх вплив на стан національної безпеки (аналітична записка). Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/zagrozi-u-sferi-ekologichnoi-ta-tekhnogenoii-bezpeki-ta-ikh-vpliv>
15. Концепція захищених просторів у структурі будівель: міжнародний досвід та перспективи нормування в Україні. Теорія та практика дизайну. 2025. URL: <https://jrnل.kai.edu.ua/index.php/Design/article/view/21375>
16. Лобода А. М. Зарубіжний досвід організації цивільного захисту та його адаптація в Україні. Вісник НУЦЗУ. 2020. Вип. 12. С. 44–53.
17. Авер'янов В. Б. Органи виконавчої влади в Україні. Київ : Ін Юре, 2018. 316 с.

Стаття надійшла до редакції 03.02.2026 р.

Стаття рекомендована до друку 18.03.2026 р.

Опубліковано 30.05.2026 р.

Bratko I. S.,

Head of the Department of Organizational and Analytical Support,

Lviv State University of Life Safety,

35 Kleparivska Street, Lviv, 79007, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0008-8282-7170>

STRUCTURAL AND ORGANIZATIONAL MECHANISM OF PUBLIC ADMINISTRATION OF THE CIVIL PROTECTION SYSTEM OF THE POPULATION UNDER MODERN CONDITIONS

Abstract. The article examines the structural and organizational mechanism of public administration of the civil protection system of the population under modern conditions, including during the period of armed conflict in Ukraine. The author analyzes the organizational structure of the State Emergency Service of Ukraine (SES) and the Unified State Civil Protection System (USCPS), revealing systemic problems in their functioning: excessive centralization of management decisions, duplication of functions between individual bodies, and insufficient coordination between civil and military structures. Special attention is paid to the structural and functional analysis of public authorities involved in the civil protection system – the SES, Armed Forces, National Police, Ministry of Health, and local self-government bodies. The article also examines the foreign experience of organizing civil protection systems in Finland, Israel, Switzerland, and the Baltic States, highlighting the effectiveness of models that combine centralized strategic management with decentralized operational response. Key trends in the development of structural and organizational mechanisms are identified: integration of civil and military protection, decentralization of operational functions, development of voluntary formations, and introduction of digital management platforms. Based on the analysis, recommendations are formulated for improving the structural and organizational mechanism of civil protection public administration in Ukraine.

Keywords: *civil protection, structural and organizational mechanism, public administration, public authorities, State Emergency Service of Ukraine, foreign experience, coordination, emergency situation, martial law.*

REFERENCES

1. Kodeks tsyvilnoho zakhystu Ukrainy [Civil Protection Code of Ukraine] (2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> [in Ukrainian].
2. Yevdin, O.M., Kachynskyi, A.B. (2014). Problems of protection of population and territories from emergencies. Kyiv: IPNB [in Ukrainian].
3. Sadkovyi, V.P. (2018). Civil protection system of Ukraine. *Problemy nadzvychainykh sytuatsii*, 28, 120–135 [in Ukrainian].
4. Malynovskyi, V.Ya. (2009). Public administration. Kyiv: Atika [in Ukrainian].
5. On the legal regime of a state of emergency: Law of Ukraine No. 1550-III, 16.03.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14> [in Ukrainian].
6. Behma, V.M. (2017). Civil protection in the national security system. *Stratehichna panorama*, 1, 45–53 [in Ukrainian].
7. Dombrovska, S.M. (2019). Mechanisms of public administration in civil protection. Kharkiv: NUTsZU [in Ukrainian].
8. Popov, S., Prysiazniuk, I. (2020). Technogenic-environmental safety and emergency situations: mechanisms of coordination and interaction. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*, t. 1. no. 81. 75–81. <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa1812020201817> [in Ukrainian].
9. On approval of the Regulation on the unified state civil protection system: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 11, 09.01.2014. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/246985837> [in Ukrainian].

10. Popov, V.M., Dombrovska, S.M., Kriukov, O.I. (2022). State regulation in the field of civil protection. Kharkiv: NUTsZU [in Ukrainian].
11. Veselov, M., Zabyedilina, A. (2023). Civil protection of the population under martial law. *Ius Modernum*, t. 129, no. 4, 98–114. [https://doi.org/10.31617/3.2023\(129\)09](https://doi.org/10.31617/3.2023(129)09) [in Ukrainian].
12. On approval of the Procedure for developing activity plans: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250214300> [in Ukrainian].
13. On approval of the Strategy for reforming the SES of Ukraine: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249709478> [in Ukrainian].
14. Threats in the field of ecological and technogenic security. National Institute for Strategic Studies. URL: <https://niss.gov.ua> [in Ukrainian].
15. The Concept of Protected Spaces in Building Design: International Experience and Prospects for Regulation in Ukraine. *Theory and Practice of Design*. (2025). URL: <https://jrn1.kai.edu.ua/index.php/Design/article/view/21375> [in Ukrainian].
16. Loboda, A.M. (2020). Foreign experience of civil protection organization. *Visnyk NUTsZU*, 12, 44–53 [in Ukrainian].
17. Averianov, V.B. (2018). Executive authorities in Ukraine. Kyiv: In Yure [in Ukrainian].

The article was received by the editors 03.02.2026.

The article is recommended for printing 18.03.2026.

Published 30.05.2026.